

Sygn. akt II CSK 191/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa W. K.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w Ł.
o ustalenie nieistnienia, nieważności ewentualnie uchylenie uchwał,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 listopada 2015 r.,
na skutek skarg kasacyjnych powoda i strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 30 września 2014 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania,**
- 2. odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanej,**
- 3. znosi koszty postępowania kasacyjnego między stronami.**

UZASADNIENIE

Powód zaskarżył dwie uchwały podjęte przez Walne Zgromadzenie Spółdzielni, które odbyło się w dniach 22-26 i 29 kwietnia 2013 r., to jest uchwałę nr 3/WZ/VI/2013 w sprawie uchwalenia Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia i uchwałę nr 9/WZ/VI/2013 w sprawie wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni; domagał się ustalenia nieistnienia lub nieważności uchwały nr 3 oraz ustalenia nieważności albo uchylenia uchwały nr 9. Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Ł. ustalił nieważność uchwały nr 9, a w pozostałej części oddalił powództwo. Apelacje wyroku złożyły obie strony i Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 30 września 2014 r. apelacje te oddalił.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyli skargami kasacyjnymi tak powód jak i pozwana, kierując je przeciwko rozstrzygnięciom obejmującym oddalenie ich apelacji, a więc powód - w zakresie oddalenia apelacji od rozstrzygnięcia oddalającego powództwo o ustalenie nieważności albo uchylenia uchwały nr 3 w sprawie uchwalenia Regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia, pozwana natomiast - w zakresie oddalenia jej apelacji od wyroku stwierdzającego nieważność uchwały nr 3 w sprawie wyborów do Rady Nadzorczej.

Pozwana jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powód twierdził, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości a nadto skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dokonywana w toku postępowania kasacyjnego ocena skarg kasacyjnych w ramach tzw. przedsądu ma na celu wybór takich spraw, które powinny zostać rozpoznane ze względu na interes publiczny. Rozwiązanie to łączy się ściśle z charakterem skargi kasacyjnej jako szczególnego środka zaskarżenia, uruchamianego nie w ramach kontroli instancyjnej, lecz jako środka prawnego nadzwyczajnego służącego do rozpatrzenia wyłącznie kwestii prawnych (materialnych i procesowych) związanych z orzeczeniem wydanym przez sąd drugiej instancji. W związku z tak ukształtowanym modelem zaskarżania prawomocnych orzeczeń, skargę kasacyjną poddano szczególnym rygorom tak

w zakresie podstaw na jakich może być oparta jak i przesłanek, których istnienie przesądza o jej przyjęciu do rozpoznania. Przesłanki te ustawodawca ujął w art. 398⁹ § 1 k.p.c., w katalog zamknięty, a rzeczą skarżącego jest wykazać, że przesłanka, na którą się powołuje, istotnie w sprawie wystąpiła. Argumentacja skarżącego zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podlega badaniu i ocenie.

Ponieważ obie skargi powołują się na oczywistą zasadność każdej z nich, przypomnieć należy, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, skargą można uznać za oczywiście uzasadnioną tylko wówczas gdy trafność jej zarzutów jest dostrzegalna od razu, na pierwszy rzut oka, bez przeprowadzania wnikliwej jurydycznej ich analizy. Chodzi więc o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika, a więc chodzi o sytuacje kiedy wyrok może być uznany za bezprawny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Pozwana oczywistej zasadności skargi upatrywała w wadliwej wykładni przepisów statutu Spółdzielni. Biorąc pod uwagę, że ustalanie treści oświadczeń woli wymaga wielu zabiegów interpretacyjnych, a dokonywały ich, obszernie argumentując, Sądy obu instancji, ze skutkiem negatywnym dla skarżącej, brak podstaw do twierdzenia, że „*prima facie*” wyrok jest wadliwy i to w stopniu uzasadniającym przypisanie mu bezprawności. Dodać należy, że poszukiwanie ochrony w trybie skargi kasacyjnej nie może być rozumiane jako jej wykorzystanie jako trzeciej instancji. Z tych też względów brak było podstawy dla przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanej do rozpoznania.

Brak też było uzasadnionych podstaw do przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda. Skarżący nie dostrzegł, iż pomiędzy przesłankami przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymienionymi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. a przesłanką wymienioną w punkcie 4 § 1 tego artykułu zachodzi stosunek alternatywy rozłącznej, a zatem wykluczone jest łączne występowanie istotnego zagadnienia prawnego i potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie i jednoczesnej oczywistej zasadności skargi. Jeżeli bowiem w sprawie doszło do oczywistego,

rażącego i widocznego „na pierwszy rzut oka” naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, to oznacza to, że zarzuty sformułowane w skardze kasacyjnej są zasadne bez potrzeby rozstrzygnięcia jakichkolwiek, a więc tym bardziej istotnych, zagadnień jurystycznych. Tej przesłanki skarżący zresztą nie uzasadnił należycie, nie stanowi bowiem takiego uzasadnienia ograniczenie się do stwierdzenia, że przy wydaniu wyroku naruszono logiczne rozumowanie.

Nie jest wyłączone kumulatywne powoływanie się na przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., formułując jednak takie wnioski skarżący nie powinien był zapominać, że każda z tych przesłanek rządzi się co do treści i sposobu jej zredagowania innymi regułami, tymczasem w obu przypadkach skarżący zmierza do zakwestionowania wykładni art. 8³ ust. 9 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz.1222 ze zm.) dokonanej przez sądy orzekające w obu instancjach w sprawie niniejszej i w sprawie poprzedniej, toczącej się między stronami (oznaczonej sygn. ...930/11 i sygn. ... 459/12) obejmującej takie samo zagadnienie, które, jak się wydaje, dotyczyło chwili w jakiej uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu obrad walnego zgromadzenia można uznać za istniejącą w sytuacji gdy podejmuje ją walne zgromadzenie podzielone na części i jednocześnie (czy też równoległe) to zgromadzenie, niejako bez regulaminu obrad, podejmuje inne uchwały. W sprawie mniejszej to zagadnienie zostało jednak wyartykułowane odmiennie, w sposób następujący: „czy uchwała walnego zgromadzenia spółdzielni mieszkaniowej, podzielonego na części obradującego w kolejnych dniach, może być traktowana jako istniejąca w obrocie prawnym już od głosowania w trakcie obrad pierwszego dnia”. Na tak jednak postawione pytanie odpowiedzi udziela wprost art. 8³ ust. 9 powołanej ustawy i uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 19 kwietnia 2011 r. III CZP 111/10 (OSNC 2011/10/106), przy czym podkreślić należy, że sugestia, iżby sądy orzekające w sprawie zajęły stanowisko akceptujące odpowiedź pozytywną jest nieprawdziwa.

Można dodać, że nie budzi wątpliwości, iż części walnego zgromadzenia nie są organem Spółdzielni. Do wyrażenia woli przez ten organ dochodzi po odbyciu wszystkich jego części. Ustawodawca, na zasadzie fikcji prawnej przyjął, że po odbyciu wszystkich części walnego zgromadzenia - po przeprowadzeniu

głosowania w sposób przewidziany w art. 8³ ust. 9 zdanie pierwsze *in fine* - mamy do czynienia z sytuacją taką, jak przy walnym zgromadzeniu obradującym *in corpore*.

Ponieważ przedstawione zagadnienie prawne nie może być poczytane za istotne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ta przesłanka nie mogła skutkować przyjęciem skargi kasacyjnej powoda do rozpoznania.

W świetle powyższe należało odmówić przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Tej treści rozstrzygnięcie powodowało, że o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono z zastosowaniem art. 100 k.p.c. uznając za uzasadnione wzajemne skompensowanie kosztów poniesionych przez strony.

eb